

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הגה"ק רבי שלום בהג"ר יש"ר אל איסר אולמאן זצ"ל
הרה"ק רבי אלעזר מנחם מנדל בהרה"ק ר' משה זצ"ל

משנה י"א

רבינו עובדיה מברטנורא

הקוצר בלילה והמעמר - בלילה.
והסומא - בין ביום בין בלילה.

אם היה מתכוין ליטול הגס - כיון
דמתכוין ליטול הגסין, אפילו דקין אין להם
שכחה.

על מנת מה שאני שוכח אני נוטל יש לו
שכחה. דמתנה על מה שכתוב בתורה
ותנאו בטל.

הקוצר בלילה ושכח קמה שלא קצר אותה, והמעמר בלילה ושכח עומר אחד שלא
אספו, והסומא וכן עיוור שקצר או עימר, בין ביום בין בלילה, ושכח קמה או עומר, בכל
המקרים הללו: יש להם למה שנשכח, דין שכחה והם שייכים לעניים, אע"פ שניתן היה
לומר שהשכחה נגרמה מחמת החשכה, או מחמת העיוורון, ואע"פ שלמדנו ששכחה מחמת דבר
אחר אינה שכחה, מכל מקום כאן הדין שונה, שהואיל והסיבה שעלולה לגרום להם לשכוח
היתה ידועה להם מראש, בוודאי דקדקו בשעת הקצירה או העימור שלא להשאיר כלום, לפיכך
מה ששכחו הרי זה שכחה, ואם היה מתכוין הקוצר בלילה, או העיוור לטול את הגס,
הגס ללקט רק את הגסים (היינו הדברים הגדולים), ולהשאיר לעת עתה את הדקים ולאספם
בפעם אחרת, אין לו שכחה לא על הגסים ולא על הדקים, לפי שאת הדקים הרי השאיר
בכוונה, וכיוון שהשאיר מדעתו את הדקים, הרי זה סימן שהוא מתכוון לחזור ולבדוק באותו
הזמן גם אם השאיר מן הגסים, לפיכך אין כאן שכחה. אם אמר בעל השדה. הרי אני
קוצר על מנת שכל מה שאני שוכח בשדה בשעת הקצירה או בשעת העימור אני
אטל ולא השאיר לעניים יש לו שכחה ומה שהוא שוכח יש לו דין שכחה, לפי שתנאו בטל,
ואין אנו אומרים שהואיל והתנה על כך בתחילה, אין כאן שכחה, מפני שסמך על תנאו ולא
הקפיד כל כך ליטול את הכל, והטעם הוא: שכן בתנאו זה בא לעקור מצווה מן התורה, והמתנה
על מה שכתוב בתורה תנאו בטל.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

כל זית- כזית הנטופה בשעתו. על שם שהוא נוטף שמן קראו לו נטופה, אע"פ שאינו נוטף בכל שנה, הואיל והעלו לו שם זה על שהוא נוטף בשעתו, אם שכחו אינו שכחה, דכתיב (דברים כד) 'ושכחת עומר בשדה', עומר שאתה שוכחו לעולם, יצא זה שאתה זוכרו לאחר זמן.
שופכני- שהוא מבייש כל שאר אילנות מרוב השמן שיוצא ממנו יותר מחבריו.
שהוא עושה הרבה- זיתים מרובים.
שנים שכחה- סתם מתניתין כבית הלל דאמרי לעיל שנים לעניים.
רבי יוסי אומר אין שכחה לזיתים- לא אמר רבי יוסי אלא בזמן שבא אדרינוס קיסר והחריב את כל הארץ, ולא היו זיתים מצויין, אבל בזמן שזיתים מצויין, מודה רבי יוסי דיש שכחה לזיתים. וכן מי שהיו כל זיתיו נטופה או שופכני או בישני - יש להם שכחה.

כָּל זֵית שֵׁישׁ לוֹ שֵׁם בְּשָׂדֵה כל עץ זית שהוא מפורסם בשם מסוים, או בסגולות מסוימות, כפי שיבואר במשנתנו, (**אָפְלוֹ**) אין גורסים מילה זו **כְּזֵית הַנְּטוּפָה בְּשַׂעְתּוֹ** כאותו הזית הבא מעיר נטופה שהיה מפורסם בשעתו, בירושלמי מבואר שהזית נקרא 'נטופה' על שם שהיה נוטף שמן מפירותיו, ואע"פ שאינו נוטף בכל ימות השנה, הואיל וכינוהו כך על שם שהיה נוטף בשעתו, הרי הוא זית מפורסם, ואם בשעת מסיקת הזיתים עבר על אילן זה **וּשְׁכָחוּ** מלקטוף את זיתיו **אֵינוֹ שְׁכָחָה** שהואיל והוא מפורסם, עתיד בעל הבית להיזכר בו בסוף, והוא הדין בשאר אילנות ולא רק בזית. **בְּמָה דְּבָרִים אָמורִים** שפרסומו מבטל ממנו דין שכחה, עונה המשנה: **בְּשֵׁמוֹ** כשיש לו שם לוואי היינו כינוי, **וּבְמַעֲשָׂיו** או שהוא ידוע על שם מעשיו, היינו תוצרתו **וּבְמִקוֹמוֹ** או שהוא עומד במקום מיוחד. עתה מביאה המשנה דוגמאות למה שלמדנו: **בְּשֵׁמוֹ** כגון: **שְׁהָיָה** נקרא **שְׁפִכּוֹנִי** על שם שפירותיו שופכים הרבה שמן או שהוא נקרא **בִּישְׁנֵי** מפני שהוא מבייש את כל שאר האילנות מרוב השמן שיוצא ממנו יותר מחבריו, **בְּמַעֲשָׂיו שְׁהוּא עוֹשֶׂה הַרְבֵּה** מגדל הרבה זיתים, **בְּמִקוֹמוֹ** כגון: **שְׁהוּא עוֹמֵד בְּצַד הַגֵּת אוֹ בְּצַד הַפְּרָצָה** מקום פרוץ בגדר, ואע"פ שלמדנו לעיל (ו, ב) "העומר שהוא סמוך לגפה ולגדיש... בית הלל אומרים שכחה", מכל מקום כאן מודים בית הלל שזית העומד בצד הגת או הפירצה אינו שכחה, לפי שהעומר הוא דבר תלוש ויכול הוא לזוז ממקום למקום, ולכן אף שנשכח אצל דבר מסוים יש לו דין שכחה, ואילו אילן הזית מחובר הוא, ואם הוא עומד בצד הגת, או הפירצה, ודאי ייזכר בו משום מקומו המסוים, ואין לו דין שכחה. **וּשְׂאָר כָּל עֲצֵי הַזֵּיתִים** הרגילים, דינם כעומרים, **שְׁנִים שְׁכָחָה** אם שכח שני עצי זית הרי הם שכחה **וּשְׁלֹשָׁה אֵינָן שְׁכָחָה** ואם שכח שלושה כאחד, אין להם דין שכחה. **רְבִי יוֹסִי** שחולק **אוֹמֵר: אֵין שְׁכָחָה לַזֵּיתִים** בכלל, מפני שחשובים הם*.

*בירושלמי מבואר שמה שאמר רבי יוסי 'שאין שכחה לזיתים', הכוונה לזמן שבא אדרינוס והחריב את כל הארץ ולא היו זיתים מצויים, אבל בזמן שזיתים מצויים, אף רב יוסי מודה שיש שכחה לזיתים.

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)